

[Chr. Madsen.]

mere kraft i disse udtalelser dels fra regeringen, dels fra forskellige økonomer, ikke mindst fra nationalbankdirektøren. Alt det har forårsaget, at man står i en overenskomstsituation, hvor arbejdsgiverne let kunne sige nej, let kunne undgå forhandlinger; de havde rygdækning i regeringen og alle andre autoriteter her i landet, som har udtalt sig om, at der ikke var større muligheder for lønforhøjelser. Det er jo meget let at køre en overenskomstsituation på den måde, det var let for arbejdsgiverne at sige nej lige til det sidste og vente på, at der skulle komme en helhedsløsning, og den har man altså set i dag.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen har omtalt en hel del af denne helhedsløsning, og hvad den omfatter. Jeg vil bare understrege hans ord og stille det spørgsmål til den højtærede minister, hvordan man har fundet frem til de 60 mill. kr., som helhedsløsningen andrager i dette år, og de 120 mill. kr. til næste år foruden det, der skal gives til landbrugets arbejdere. Har man virkelig foretaget beregninger, der på nogen måde kan sandsynliggøre, at disse millioner er det beløb, som produktionen kan bære, og er der nogen muligheder for at foretage sådanne beregninger? Har man tilstrækkeligt statistisk materiale til at sige, at der virkelig er et grundlag for, at overenskomstsituationen denne gang kan løses inden for disse millionbeløb, som der er mulighed for at produktionen kan bære?

Jeg tror ikke på, at man har det statistiske materiale; jeg tror ikke på, at man har tilstrækkeligt materiale, sådan at man kan stille det bestemt op og sige, at her er den ramme, inden for hvilken man kan fastlægge overenskomsterne. Man har fået et lille fingerpeg; de tre vise mænd har, som det er sagt flere gange her i dag, i deres beretning sagt, at der er 2 milliarder til rådighed. Nu er det tre højt estimerede mænd i vort land, der har fået den opgave at fremkomme med en beretning eller et statistisk materiale. De gør selv opmærksom på, at de ikke har tilstrækkeligt materiale til at bedømme situationen helt nøjagtigt. Men man må vel gå ud fra — det er sikkert ikke for meget sagt — at når tre sådan højt estimerede mænd kommer med beregninger, vil de være meget forsigtige, de vil ligge i

underkanten med beregningerne. Hvis de derimod kom med beregninger, der lå lidt over, hvad man måtte bedømme det til, ja, så løb de en stor risiko for bagefter at blive anklaget for, at deres beregninger ikke var så gode, som de burde være. Jeg mener altså, at disse to milliarder må ligge i underkanten. Det kan vel ikke afklares, før året er gået, så man kan se, hvor stor produktionsstigningen har været, og så er det heller ikke sikkert, at man kan gøre det, for det tager et stykke tid, før man får de nøjagtige tal frem.

Med disse bemærkninger har jeg blot villet spørge, om den højtærede socialminister kan sige noget bestemt om, hvordan det ligger med de beregninger, man har foretaget, hvordan det ligger med dette rammebeløb. Man har haft rammebeløb før; under sidste overenskomstsituation havde man et rammebeløb på ca. 217 mill. kr. De, der spurgte, hvordan man var kommet til det rammebeløb, fik ikke noget svar. Jeg ved ikke, om man dengang også havde regeringen med inde i billedet, om man havde regeringens økonomiske eksperter til at beregne det rammebeløb, som forligsmanden sidste gang stillede forligsforslag på grundlag af. Men denne gang er det jo klart og tydeligt, at det er regeringen, der lægger op til det, og så må man vel have en formodning om eller beregninger for, hvordan beløbene er udregnet.

Der er en væsentlig ting i denne overenskomstsituation, og det er, at man ifølge helhedsløsningen nu vil søge overenskomsterne fastlagt her i folketinget. Jeg tror, det er meget farligt at komme ind på denne vej. Som det er sagt før, er der i overenskomstforhandlingerne mange krav, små og store krav, spændende fra øretillæg til forholdene på arbejdspladserne, forståelse af overenskomsterne, kortere arbejdstid, skifteholdsarbejde og formerne derfor, tillidsmandsbestemmelser, tillidsmandsbeskyttelse o. s. v., o. s. v. Alt det, der er stillet som krav, skal der forhandles om, og selv om det måske er små krav inden for et overenskomstområde, kan det være krav, der har givet anledning til irritation gennem mange år. Alt dette er åbenbart ikke blevet forhandlet. Ved sit økonomiske oplæg har regeringen forhindret, at alt dette blev forhandlet, fordi arbejdsgiverne ventede på denne helhedsløsning, og fordi vel også nogle